
VÁNOCE
BEZ OBRAZOVEK
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
13 14 15 16
17 18 19 20
23 24
ADVENTNÍ KALENDÁŘ + SVÁTEČNÍ AKTIVITY

READLY

EXTRA

Vánoce bez obrazovek

Adventní kalendář + sváteční aktivity

Redakce

READLY · 2026

Vánoce bez obrazovek – Adventní kalendář + sváteční aktivity
Redakce

© 2026 Readly. Všechna práva vyhrazena. Tato publikace je určena pouze pro osobní použití kupujícího. Kopírování, šíření a další prodej bez souhlasu vydavatele jsou zakázány.

Pozor: tato publikace obsahuje nápady na hry a tvoření pro děti od 3 do 8 let a slouží pouze jako obecná inspirace. Děti dělají tyto aktivity vždy pod dohledem dospělého, zejména při práci s nožem, nůžkami, horkou vodou, sporákem, troubou, svíčkami, drobnými předměty, balónky, sáčky a vodou. Předem zkontroluj, zda jsou materiály vhodné pro věk tvého dítěte, a dávej zvláštní pozor na mladší sourozence (drobné předměty mohou způsobit udušení). Měj na paměti alergie, nikdy nejez vyrobené ani nalezené materiály, které nejsou určeny k jídlu, a neochutnávej pokusy. Pokud si nejsi jistý bezpečností některé aktivity, vynech ji. Tato publikace neposkytuje lékařské ani pedagogické rady, neslibuje žádné vývojové výsledky a nikdy nenahrazuje radu lékaře nebo jiného odborníka. V naléhavém případě volej 112.

Obsah

1. Vítej: jak pracovat s tímto svátečním průvodcem
2. Adventní kalendář: 24 dní společného odpočítávání
3. Mikuláš: rýmování, tvoření a perníčky
4. Vánoce: zdobení, hraní a pomoc doma
5. Silvestr a Nový rok: slavnostně a bezpečně do nového roku
6. Seznam potřeb a závěrem
7. Videa, která vám pomohou

Vítej: jak pracovat s tímto svátečním průvodcem

Prosinec je měsíc plný světýlek, písniček, dobrot a očekávání. Je to také hektický měsíc, kdy člověk sáhne po tom nejsnazším, aby dětem vyplnil čas. Tento průvodce ti pomůže prožít každý den malou sváteční chvilku společně, bez obrazovek a s věcmi, které máš většinou doma. Aktivity jsou určené dětem od 3 do 8 let. U každé aktivity najdeš tip, jak ji usnadnit těm nejmenším a jak ji ztížit těm nejstarším.

Co v tomto průvodci najdeš?

- **Adventní kalendář:** 24 krátkých aktivit, jedna na každý den od 1. do 24. prosince. Ke každému dni patří i malá hádanka.
- **Mikuláš:** 6 aktivit kolem 5. prosince, například složit básničku, vyrobit dárek v krabici a hrát hry s perníčky.
- **Vánoce:** 8 aktivit na zdobení, tvoření, hraní a pomoc se sváteční večeří.
- **Silvestr a Nový rok:** 4 aktivity, jak slavnostně zakončit rok, s hodně hluku, ale bez ohňostroje.
- **Seznam potřeb** na konci, aby bylo na první pohled jasné, co budeš potřebovat.

Jak připravit kalendář

1. Vezmi 24 obálek nebo 24 malých papírových sáčků a napiš na ně čísla od 1 do 24. Hodí se i stará ponožka nebo papírový sáček s kolíčkem na prádlo.
2. Na lístek napiš nebo nakresli hádanku dne a název aktivity. Pro děti, které ještě neumějí číst, přikresli malý obrázek.
3. Pověs obálky na provázek s kolíčky, nebo je postav do krabice od bot.
4. Vyber si na každý den pevný čas: po škole, po večeři nebo těsně před spaním. Pevný čas dává klid a něco, na co se dítě může těšit.

> **Tip:** Aktivitu na další den si přečti už večer předtím. Budeš tak vědět, jestli je potřeba něco připravit, třeba prázdnou krabici nebo trochu mouky.

Nemáš některý den čas nebo chuť? To vůbec nevadí. Vyřešte jen hádanku, nebo aktivitu přesuňte na víkend. Kalendář je tu pro radost, ne na odškrtávání splněných bodů.

Bezpečnost v době adventní

Prosinec s sebou přináší pár dalších rizik. Přečti si tato pravidla jednou pořádně. U jednotlivých aktivit zopakujeme to nejdůležitější.

> **Pozor:** Pravé svíčky, otevřený oheň, trouba, sporák a horká voda patří vždy a jen dospělému. Pro děti vybírej vždy LED světýlka na baterie, jejichž přihrádka na baterie je zajištěná šroubkem. Dítě nikdy nenechávej samotné v místnosti s hořící svíčkou.

- **Sladkosti a ořechy:** malé tvrdé bonbony, celé ořechy, perníčky a popcorn mohou být pro děti do 4 let nebezpečné, protože se jimi mohou udusit. Nechej je jíst v klidu vsedě a pod dohledem.
- **Alergie:** mnoho sváteční dobrot obsahuje lepek, mléko, vejce nebo (stopy) ořechů. Čti složení na obalu a zeptej se, když se přidají kamarádi nebo rodina.
- **Drobné součástky:** knoflíky, korálky, třpytky, háčky na vánoční ozdoby a baterie nepatří do blízkosti dětí do 3 let. Hned po tvoření všechno uklidit.
- **Výzdoba:** skleněné vánoční ozdoby věš vysoko. Světelné řetězy a zástrčky jsou věc dospělých. Balónky jen pod dohledem a prasklý balónek ihned vyhoď.
- **Rostliny a bobule:** vánoční hvězdu, cesmínu a jmelí odlož mimo dosah a dětem nikdy nedovol jíst bobule ani rostliny, které najdou doma nebo venku.
- **Venku po tmě:** reflexní vesta nebo světýlko na bundě a při přecházení vždy držet za ruku.

- **Nůžky:** dětské nůžky se zakulacenou špičkou. Krájení nožem dělá dospělý.

Pár slov na úvod

Ne každé dítě slaví stejné svátky a ne každá rodina je slaví stejným způsobem. U nás chodí Mikuláš s andělem a čertem večer 5. prosince a dárky pod stromečkem nosí Ježíšek na Štědrý den. Aktivity si klidně přizpůsob svým zvykům. Vynech, co k vám nepasuje, a opakuj, co se vám líbilo. Nejdůležitější ingrediencí je čas, který spolu trávíte.

Adventní kalendář: 24 dní společného odpočítávání

Na každý den od 1. do 24. prosince tu najdeš krátkou sváteční aktivitu a hádanku, kterou schováš do obálky na ten den. Většina aktivit trvá 15 až 30 minut. Odpověď na hádanku je vždy v závorce, abys ji znal i ty.

Den 1 · Řetěz na odpočítávání

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Společně vyrobíte papírový řetěz o 24 článcích. Každé ráno dítě jeden článek odstřihne a samo uvidí, kolik dní ještě zbývá. Dítě si procvičí počítání, stříhání a lepení.

Hádanka dne: Každým dnem jsem o kousek kratší, a přitom nejsem nemocný. Co jsem? *(Řetěz na odpočítávání.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 4 listy barevného papíru (A4)
- dětské nůžky se zakulacenou špičkou
- tyčinkové lepidlo nebo sešívačku (sešívačku jen dospělý)
- tužku a pravítko

JAK NA TO

1. Na každý list nakresli pruhy široké asi 3 cm a dlouhé 20 cm. Potřebuješ 24 proužků.
2. Nech dítě proužky vystříhat. Malé děti stříhají podél silné čáry, ty jim pomáháš tam, kde je to potřeba.
3. Na každý proužek napiš nebo nakresli číslo od 1 do 24.
4. Z proužku 24 udělej kroužek a slep ho. Provlékni jím proužek 23 a také ho slep. Pokračuj, dokud na konci nevisí proužek 1.

5. Pověs řetěz na místo, kam dítě dosáhne. Každý den odstřihnete článek s číslem toho dne.

Obměna: Pro děti 3–4 roky proužky střihneš ty a dítě je lepí. Děti 7–8 let napíšou na každý článek malý úkol, například „zazpívej písničku“ nebo „dej někomu pusu“.

Den 2 · Stříhání sněhových vloček

Věk: 4–8 let · Čas: 20 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Několika přeloženími a střihy vykouzlíš z obyčejného papíru sněhovou vločku. Žádné dvě nebudou stejné a rozkládání je pokaždé překvapení.

Hádanka dne: Padám bez zvuku, jsem bílá a studená, a když mě chytíš, rozplynu se. Co jsem? *(Sněhová vločka.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- bílý papír do tiskárny nebo pečicí papír
- snídaňový talířek nebo podšálek o průměru asi 18 cm na obkreslení
- dětské nůžky
- lepicí pásku

JAK NA TO

1. Tužkou obkresli talířek a nech dítě kruh vystřihnout.
2. Přeložte kruh napůl, pak ještě jednou napůl a pak ještě jednou. Teď máte tvar kornoutku.
3. Ze stran vystřihněte malé trojúhelníčky, půlkolečka a čárky. Nestřihejte celou šířku z jedné strany na druhou.
4. Vločku opatrně rozložte a zploštěte ji pod těžkou knihou.
5. Vločky přilepte na okno malým kouskem lepicí pásky.

Obměna: Tříleté děti místo stříhání odtrhávají malé kousky z okraje. Starší děti se mohou pokusit o vločku s přesně šesti cípy: kruh přeložte napůl a pak ho složte do třetin jako vějíř. (Skutečné sněhové vločky mají totiž šest cípů.)

Den 3 · Průvod tučňáků

Věk: 3–8 let · Čas: 15 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Tučňáci se kolébají po ledu s vejci na nohou. Vy to zahrajete s míčkem mezi koleny. Veselá pohybová hra na studené odpoledne, dobrá na rovnováhu i na smích.

Hádanka dne: Jsem pták, vždycky nosím černobílý oblek, ale létat neumím. Plavat ano! Kdo jsem? *(Tučňák.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- měkký míček nebo srolované ponožky pro každého hráče
- dva polštáře jako start a cíl
- volnou chodbu nebo obývací pokoj

JAK NA TO

1. Polštáře položte asi 5 metrů od sebe.
2. Každý sevře míček mezi koleny a drží ruce pevně u těla jako tučňáčí křídla.
3. Kolébejte se malými krůčky od jednoho polštáře k druhému. Spadne-li míček, začínáš znovu u startovního polštáře.
4. Potom hrajte „tučňák říká“: jeden hráč zavolá „tučňák říká: otoč se dokola“ a ostatní to opakují s míčkem pořád mezi koleny.

Obměna: Nejmenší smějí držet míček v rukou. Pro děti 7–8 let rozmísti slalom z bot, kterým se musejí vyhnout.

Den 4 · Sbíráme a zdobíme šišky

Věk: 3–8 let · Čas: 45 min · Místo: venku i uvnitř · Dohled dospělého: ano

Nejdřív zimní procházka parkem nebo lesem a hledání šišek. Doma se z nich stanou malé stromečky se závanem bílého „sněhu“. Dítě je venku, dívá se kolem sebe a potom tvoří.

Hádanka dne: Rostu na stromě, který je v zimě zelený, jsem hnědá a mám šupiny, a přece nejsem ryba. Co jsem? *(Šiška.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- tašku nebo košík
- 5 až 10 suchých šišek
- bílou barvu, nebo bílou školní křídu s trochou vody
- starý štětec
- několik malých kousků barevného papíru

JAK NA TO

1. Společně hledejte šišky, které už leží na zemi. Spočítejte, kolik jich najdete.
2. Doma je na hodinu položte na noviny k topení, aby oschly a víc se otevřely.
3. Štětcem natírejte bílou barvu na špičky šupin, jako by na nich ležel sníh.

4. Z barevného papíru vystříhejte maličká kolečka a nalepte je mezi šupiny jako vánoční ozdoby.
5. Ozdobené šišky seřaďte do řady na parapet.

Obměna: Malé děti namáčejí špičku šišky do talířku s barvou. Starší děti třídí nálezy od nejmenšího po největší. **Pozor:** nedovol dítěti strkat věci z přírody do pusy a po skončení si umyjte ruce.

Den 5 · Razítkování hvězd ruličkami

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Prázdná ruličkа od toaletního papíru se promění v razítko na hvězdy a srdíčka. Vlastní balicí papír dodá dárkům osobní nádech. Dítě si procvičí tisk, opakování a vytváření vzorů.

Hádanka dne: Vidíš mě jen v noci, třpytím se nad tvou hlavou, můžeš mě počítat, ale nikdy všechny. Co jsem? *(Hvězda.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 2 nebo 3 prázdné ruličky od toaletního papíru
- temperové barvy ve dvou barvách
- plochý talířek nebo víčko jako paletu
- velký list hnědého papíru nebo staré noviny
- zástěru nebo staré tričko

JAK NA TO

1. Zmáčkni ruličku do plochého tvaru a ohni ji do špičky. Vznikne razítko na cíp hvězdy. Kulatá ruličkа dělá kolečka.
2. Nalij na talířek vrstvu barvy silnou asi půl centimetru.
3. Nech dítě ruličku otisknout do barvy a pak na papír. Pět špiček v kruhu dohromady tvoří hvězdu.

4. Střídejte barvy a vyplňte celý list.
5. Papír nech přes noc zaschnout, než do něj něco zabalíš.

Obměna: Nejmenší razí jen kolečka a říkají jim sněhové koule. Děti 7–8 let vytvoří pravidelný vzor, třeba hvězda, kolečko, hvězda, kolečko.

Den 6 · Zimní příběh ponožkového maňáska

Věk: 3–8 let · Čas: 20 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Ze staré ponožky vznikne maňásek, který vypráví zimní příběh. Ty ho začneš a dítě ho dokončí. Dítě tak procvičuje vyprávění, nová slova a fantazii.

Hádanka dne: Nemám nohy, a přece chodím. Nemám pusu, ale umím mluvit, když do mě strčíš ruku. Co jsem? *(Ponožkový maňásek.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- čistou starou ponožku
- dvě samolepky nebo papírová kolečka jako oči
- fix
- kousek vlny nebo hadříku jako šálu

JAK NA TO

1. Nech dítě natáhnout si ponožku na ruku a nalepit nebo nakreslit oči. Kolem „krku“ uvaž kousek vlny jako šálu.
2. Společně vymyslete maňáskovi jméno.
3. Začni příběh: „Za studeného rána se ponožka probudila a viděla, že je všechno bílé…“
4. Nech dítě, ať střídavě přidává po jedné větě. Ty se ptáš: „A koho potom potkal?“

5. Zakonči příběh tak, že se ponožka vrátí do tepla a bezpečí domů.

Obměna: U tříletých dětí vyprávíš většinu ty a dítě dělá zvuky. Starší děti příběh namalují ve čtyřech obrázcích jako komiks. **Pozor:** u dětí do 3 let nepoužívej jako oči knoflíky.

Jednoduchý adventní kalendář z očíslovaných obálek

Pixabay (congerdesign)

Den 7 · Velký závod sobů

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Nejdřív dítě vyrobí z papíru paroží, potom sobi cválají pokojem. Tvoření a pohyb v jednom, ideální na odpoledne, kdy venku prší.

Hádanka dne: Mám na hlavě paroží, bydlím tam, kde je velká zima, a rád tahám sáně. Kdo jsem? *(Sob.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- pruh pevného papíru nebo kartonu široký 5 cm a dlouhý 60 cm
- hnědý papír
- dětské nůžky
- lepicí pásku
- červenou papírovou kuličku jako nos (nepovinné)

JAK NA TO

1. Změř pruh kolem hlavy dítěte a slep ho do čelenky.
2. Nech dítě obkreslit si ruce na hnědý papír a obě ruce vystřihnout. To je paroží.
3. Ruce nalep vlevo a vpravo na čelenku.
4. Připrav dráhu: pod stolem, přes polštář, kolem židle.
5. Sobi dráhu proběhnou cvalem. Potom ji zkuste ještě po čtyřech.

Obměna: Nejmenší děti mohou dostat čelenku hotovou. Děti 7–8 let nahlas počítají svůj čas a zkoušejí být rychlejší.

Den 8 · Ozdoby ze slaného těsta

Věk: 3–8 let · Čas: 40 min + pečení a schnutí · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Z mouky, soli a vody uděláš těsto, které můžeš vykrajovat a péct. Ozdoby vydrží na stromečku mnoho let. Hnětení a vykrajování je radost pro malé ruce.

Hádanka dne: Můžeš mě hníst, válet a vykrajovat, ale jíst mě nesmíš. Co jsem? *(Slané těsto.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 200 g hladké mouky
- 100 g jemné soli
- 125 ml vody
- mísu, válec a vykrajovátka na cukroví
- brčko a stužky
- plech s pečicím papírem

JAK NA TO

1. Nech dítě smíchat mouku a sůl v míse. Po troškách přidávej vodu a hněť 5 minut, až vznikne hladké těsto.
2. Těsto vyválej asi na půl centimetru silné a vykrajuj tvary.
3. Brčkem udělej do každé ozdoby nahoře dírku.
4. Dospělý peče ozdoby asi 2 hodiny při 120 °C, dokud neztvrdnou, a nechá je úplně vychladnout.

5. Zítra nebo později je vybarvíte a provlečete jimi stužku.

Pozor: slané těsto se nejí; kvůli velkému množství soli je škodlivé pro děti i domácí zvířata. S troubou pracuje jen dospělý. **Obměna:** nemáte troubu? Nechte ozdoby tři dny schnout na vzduchu a každý den je otočte.

Den 9 · Procházka za světýlky

Věk: 3–8 let · Čas: 30–45 min · Místo: venku · Dohled dospělého: ano

Když se brzy setmí, je okolí plné světýlek. Vydáte se pěšky nebo na kole a budete počítat vyzdobená okna, hvězdy a stromečky. Dítě se hýbe, počítá a dívá se na vlastní ulici novýma očima.

Hádanka dne: Svítím ve tmě, visím na stromech i v oknech, ale nejsem měsíc. Co jsem? *(Světýlko.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- teplé bundy, čepice a rukavice
- reflexní vestu nebo světýlko na bundě
- baterku
- lístek a tužku na čárky

JAK NA TO

1. Společně nakreslete tabulku se třemi obrázky: hvězda, stromeček a okno se světýlky.
2. Projděte se po okolí 20 až 30 minut.
3. Za každý obrázek, který uvidíte, udělejte čárku. Kdo uvidí první hvězdu?
4. Vyberte společně nejhezčí dům v ulici a řekněte si proč.
5. Doma čárky sečtěte a tabulku pověste.

Pozor: po tmě při přecházení vždy drž dítě za ruku. **Obměna:** nejmenší hledají jen hvězdy; starší děti nakreslí plánek trasy s nejhezčími domy.

Den 10 · Koulovačka s ponožkami

Věk: 3–8 let · Čas: 20 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Žádný sníh? To nevadí. Srolované ponožky jsou ty nejměkčí sněhové koule, jaké existují. Divoká hra, při které se hned uklidí i šuplík s ponožkami.

Hádanka dne: Vždycky chodím v páru, bydlím na tvé noze a dnes jsem sněhová koule. Co jsem? *(Ponožka.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 10 až 20 párů čistých ponožek, každý pár srolovaný do koule
- pohovku, židli nebo prostěradlo jako pevnost
- dva koše na prádlo

JAK NA TO

1. Společně srolujte všechny ponožky do koulí. Nahlas je počítejte.
2. Každý si postaví pevnost za židlí nebo pohovkou.
3. Tři minuty po sobě házejte sněhové koule. Házejte jen pod úroveň ramen.
4. Zavolejte „obleva!“: všichni co nejrychleji nasbírají koule do vlastního koše.
5. Spočítejte, kdo jich má nejvíc, a zahrajte si další kolo.

Obměna: Malé děti házejí na cíl, třeba do kbelíku. Starší děti házejí z čím dál větší vzdálenosti do koše na prádlo a počítají skóre. **Pozor:** rozbitné věci na chvíli odlož.

Den 11 · Chřestící orchestr

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Z prázdných lahví, krabic a hrnců vyrobíte vlastní hudební nástroje a společně zahrajete zimní písničku. Dítě si procvičí rytmus, poslouchání a společnou hru.

Hádanka dne: Můžeš mnou třást, bouchat do mě nebo do mě foukat, a když se budeš snažit, vyloudíš ze mě písničku. Co jsem? *(Hudební nástroj.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 2 prázdné plastové lahvičky se zátkou
- hrst rýže a hrst suchých makaronů
- pevnou lepicí pásku
- hrnec a dřevěnou vařečku
- prázdnou krabici od bot s gumičkami

JAK NA TO

1. Jednu lahvičku naplň do čtvrtiny rýží a druhou makarony. Pevně zašroubuj víčka a přelep je lepicí páskou.
2. Přes otevřenou krabici od bot napni 3 gumičky: máš kytaru.
3. Hrnec s vařečkou je buben.

4. Vyberte známou zimní písničku nebo koledu a hrajte s ní: nejdřív potichu, potom nahlas, potom hodně pomalu.
5. Každý si jednou zkusí být dirigentem.

Pozor: rýže a makarony jsou pro děti do 3 let nebezpečné, mohou se jimi udusit. Víčka dobře přelep a lahvičky plň ty. **Obměna:** starší děti vymyslí vlastní rytmus, který musí ostatní zopakovat.

Den 12 · Ledové ozdoby

Věk: 3–8 let · Čas: 20 min + jedna noc v mrazu · Místo: uvnitř i venku · Dohled dospělého: ano

Voda, pár větviček a jedna studená noc vytvoří třpytivou ozdobu. Dítě objeví, jak voda zamrzá a zase taje. Malý přírodní div na parapetu nebo na stromě v zahradě.

Hádanka dne: Jsem tvrdý a studený, můžeš se skrze mě dívat, ale když svítí slunce, stanu se vodou. Co jsem? *(Led.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- několik misek nebo formu na muffiny
- vodu
- větvičky, jehličí, plátky pomeranče nebo lístky
- kousky provázku dlouhé 20 cm
- mrazák nebo noc s mrazem

JAK NA TO

1. Nech dítě dát do každé misky pár přírodních pokladů.
2. Nalij vodu do výšky 2 cm.
3. Do vody dej smyčku z provázku tak, aby konce byly ve vodě a zamrzly s ní.
4. Misky přes noc dej do mrazáku, nebo ven, pokud mrzne.

5. Další den ozdoby z formy vyndej (pomůže chvilku je podržet pod vlažnou vodou) a pověs je venku na strom. Sledujte, jak dlouho vydrží celé.

Obměna: Nejmenší dělají jen vodu s pár kapkami potravinářského barviva. Starší děti předpovídají, která ozdoba roztaje první: na slunci, nebo ve stínu.

Šišky, větvičky a plátky pomeranče z přírody

Pixabay (TerriC)

Den 13 · Balení dárků jako šampión

Věk: 4–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Balení je samostatné řemeslo. Dítě si ho vyzkouší na prázdných krabičkách a novinách, a stane se tak pravým šampiónem v balení. Dobré pro jemnou motoriku a trpělivost.

Hádanka dne: Jsem z papíru, ukrývám něco hezkého, a když mě roztrhneš, budeš mít radost. Co jsem? *(Balicí papír.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 3 až 5 prázdných krabiček různých velikostí (od čaje, zubní pasty, cereálií)
- staré noviny nebo razítkový papír ze dne 5
- lepicí pásku
- dětské nůžky
- provázek nebo vlnu

JAK NA TO

1. Polož krabičku doprostřed papíru a ukaž, kolik papíru potřebuješ: musí akorát obepnout krabičku dokola.
2. Nech dítě kus papíru odstřihnout.
3. Přehni delší strany přes krabičku a přilep je. Pak přehni kratší strany jako obálku a přilep je.

4. Ovaž kolem provázek. S mašlí pomůžeš ty.
5. Zabalte všechny krabičky a postavte z nich věž.

Obměna: Pro čtyřleté děti stačí kulatý předmět v sáčku s mašličkou. Děti 7–8 let to zkusí s co nejmenším množstvím lepicí pásky.

Den 14 · Domácí zimní bingo

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Nakreslíte si vlastní bingové karty se zimními symboly a pak si zahrajete kolo. Dítě si procvičí kreslení, poznávání a čekání, až bude na řadě.

Hádanka dne: Mám místo nosu mrkev, ale na zahrádce nerostu, a když se oteplí, zmizím. Kdo jsem? *(Sněhulák.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- pevný papír nebo karton, pro každého hráče jeden list
- pastelky nebo fixy
- 9 malých lístků
- knoflíky, suché fazole nebo kousky papíru jako žetony
- misku nebo čepici, ze které budete lístky tahat

JAK NA TO

1. Společně vyberte 9 obrázků: hvězda, sněhulák, čepice, rukavice, strom, dárek, svíčka, sněhová vločka, sáňky.
2. Na každé kartě nakreslete mřížku 3 × 3 políčka. Každý hráč nakreslí stejných 9 obrázků, ale v jiném pořadí.
3. Stejných 9 obrázků nakreslete i na lístky a dejte je do čepice.
4. Střídavě tahejte lístky a vyvolávejte obrázek. Kdo ho má, položí na něj žeton.

5. Plná řada je „bingo!“; potom hrajte dál, dokud nebude plná celá karta.

Pozor: pokud jsou poblíž děti do 3 let, nepoužívej knoflíky ani fazole, ale velké papírové žetony. **Obměna:** starší děti si nakreslí mřížku 4 × 4 se 16 obrázky.

Den 15 · Teplé kakao

Věk: 3–8 let · Čas: 20 min · Místo: kuchyň · Dohled dospělého: ano

Po studeném dni je domácí kakao oslava. Dítě odměřuje, míchá a sype, dospělý dělá všechno, co je horké. Teplá chvilka společně u stolu.

Hádanka dne: Jsem hnědé a teplé, pije se mě z hrnku, a někdy dostanu bílou čepičku ze šlehačky. Co jsem? *(Kakao.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 500 ml mléka (nebo rostlinného nápoje)
- 2 lžíce kakaa
- 2 lžíce cukru
- špetku skořice (nepovinné)
- menší hrnec a metlu
- hrnky

JAK NA TO

1. Nech dítě odměřit kakao a cukr do misky a promíchat je vidličkou.
2. Přidej 3 lžíce studeného mléka a míchej, dokud nevznikne hladká kaše bez hrudek.
3. Dospělý ohřeje zbytek mléka v hrnci, až se z něj kouří, ale nevaří se, a zamíchá do něj kakaovou kaši.

4. Kakao nech pár minut vychladnout, až bude vlažné, a teprve pak ho nalij do hrnků.
5. Nech dítě posypat kakao špetkou skořice a připijte si!

Pozor: se sporákem pracuje a kakao nalévá jen dospělý; než dítě začne pít, zkontroluj teplotu. Obsahuje mléko, mysli na alergie.
Obměna: starší děti napíšou recept na kartičku do krabičky na recepty.

Den 16 · Hvězdičková sklenička s LED světýlkem

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Prázdná skleněná sklenička se promění v barevnou lucerničku. S LED světýlkem uvnitř září jako vitráž. Hezké světýlko na stůl a bezpečné pro dětské ruce.

Hádanka dne: Jsem sklenička, ale už v sobě nechovám marmeládu. Teď chovám světlo! Co jsem? *(Lucernička.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- čistou prázdnou skleničku od marmelády bez víčka
- hedvábný papír v různých barvách
- bílé lepidlo na papír, zředěné trochou vody
- štětec
- LED čajovou svíčku na baterie

JAK NA TO

1. Papír natrhej nebo nastříhej na kousky velké asi 3 × 3 cm.
2. Nech dítě potřít kousek skleničky lepidlem a přiložit papírek.
3. Pokračujte, dokud není celá sklenička pokrytá; překrývající se kousky dávají krásné nové barvy.
4. Přetři ještě tenkou vrstvou lepidla a nech skleničku hodinu schnout.

5. Dovnitř dej LED světýlko, zhasni hlavní světlo a užijte si barvy.

Pozor: do lucerničky pro děti dávej vždy jen LED světýlka, nikdy pravou svíčku. Zkontroluj, jestli je přihrádka na baterie zavřená.
Obměna: starší děti nejdřív vystřihnou hvězdu z černého papíru a nalepí ji na skleničku jako siluetu.

Den 17 · Spočítáme dárky

Věk: 3–7 let · Čas: 20 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Počítací hra se zabalenými krabičkami ze dne 13 nebo s obyčejnými předměty. Dítě počítá, třídí a porovnává a nepřipadá mu to jako úkol.

Hádanka dne: Jsem kulatá jako míč, ale když mě máš, nemáš nic. Které číslo jsem? *(Číslo nula.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 10 až 15 malých zabalených krabiček nebo předmětů
- 3 misky nebo košíky
- papír a fix

JAK NA TO

1. Rozlož všechny dárky do řady a společně je nahlas spočítejte.
2. Roztřiďte je do misek: velké, střední a malé. Nebo je roztřiďte podle barvy papíru.
3. Zeptej se: v které misce jich leží nejvíc? A nejméně? Kolik jich je dohromady?
4. Dva odeber, zatímco má dítě zavřené oči. Kolik jich zmizelo?
5. Vyměňte si role: teď dárky schovává dítě.

Obměna: Tříletým dětem počítej do 5. Děti 6–7 let dělají malé příklady: „Je jich tu 8, 3 odeberu. Kolik jich zbývá?“

Den 18 · Přáníčka pro sousedy

Věk: 3–8 let · Čas: 40 min · Místo: uvnitř i venku · Dohled dospělého: ano

Sami vyrobíte přáníčka a roznesete je sousedům, nebo je pošlete příbuzným. Dítě někoho potěší a dozví se, jak si přáníčko poštou najde cestu.

Hádanka dne: Cestuju po celé zemi, a přitom nemám nohy. Na hlavě mi přistane poštovní známka. Co jsem? *(Dopis nebo pohlednice.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- pevný papír nebo karton přeložený na velikost přáníčka
- fixy, pastelky, zbytky balicího papíru
- lepidlo
- obálky a případně poštovní známky

JAK NA TO

1. Společně vymyslete, kdo dostane přáníčko: sousedé, babička a dědeček, paní učitelka nebo pan učitel.
2. Nech dítě ozdobit přední stranu kresbou nebo koláží ze zbytků papíru.
3. Dovnitř napiš krátké přání. Děti, které ještě nepíšou, řeknou, co tam má stát, a podepíšou se nebo nakreslí obrázek.
4. Přáníčko vlož do obálky a napiš na ni jméno.

5. Přáníčka roznesete společně nebo dojdete k poštovní schránce.

Obměna: Děti 7–8 let napíšou adresu a nalepí známku samy. Pro nejmenší stačí jedno přáníčko.

Ručně vyrobená přáníčka připravená k roznesení
Pixabay (lumpi)

Den 19 · Čtení v pelechu z dek

Věk: 3–8 let · Čas: 40 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Společně postavíte pelech z dek a polštářů a budete v něm číst při světle baterky. Klidná, útulná aktivita pro tmavý prosincový večer.

Hádanka dne: Mám stránky, ale ne větve, mám hřbet, ale ne nohy, a jsem plná příběhů. Co jsem? *(Kniha.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 2 nebo 3 deky nebo prostěradla
- židle nebo pohovku
- kolíčky na prádlo
- polštáře
- baterku
- 3 oblíbené knížky

JAK NA TO

1. Postav dvě židle opěradly k sobě, asi metr od sebe.
2. Přehoď přes ně deku a připevni ji kolíčky. Druhá deka tvoří podlahu.
3. Polož do pelechu polštáře a vezmi dovnitř knížky.
4. Zhasni hlavní světlo. Dítě drží baterku a svítí na stránky.

5. Čtěte střídavě: ty přečteš stránku, dítě „přečte“ obrázky na další.

Obměna: Děti 7–8 let přečtou celou kapitolu samy. Nejmenší dělají baterkou na střeše pelechu stínová zvířátka.

Den 20 · Pátrání po ztracené hvězdě

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Hvězda ze stromečku nebo z okna zmizela. Podle nápověd na lístcích ji dítě jde hledat. Napínavá hra, při které dítě čte, pozoruje a přemýšlí.

Hádanka dne: Jsem hvězda, ale na nebi nesvítím. Dnes jsem se schovala někde v domě. Kde jsem? *(Sleduj stopy!)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- papírovou hvězdu (vlastnoručně vystřiženou)
- 5 lístků
- fix

JAK NA TO

1. Schovej hvězdu, zatímco je dítě v jiné místnosti.
2. Napiš nebo nakresli 5 nápověd, z nichž každá ukazuje na další místo: „Podívej se tam, kde si čistíš zuby“, „Podívej se tam, kde je zima“ (lednice), „Podívej se pod polštář“.
3. Lístky schovej na těchto místech. Poslední lístek ukazuje na hvězdu.
4. Dej dítěti první lístek a nech ho hledat.
5. Když dítě hvězdu najde, může ji pověsit zpátky na její místo.

Obměna: Pro nejmenší místo prostě nakresli, například postel nebo vanu. Starší děti dostanou na každém lístku hádanku, nebo potom samy vymyslí pátrání pro tebe.

Den 21 · Stínové divadlo v nejkratší den

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Kolem 21. prosince je den nejkratší a noc nejdelší. To oslavíte stínovým divadlem na zdi. Dítě zjistí, jak fungují světlo a stín.

Hádanka dne: Chodím za tebou všude, ale nikdy nic neřeknu. Ve tmě nejsem. Co jsem? *(Tvůj stín.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- baterku
- prázdnou bílou zeď nebo prostěradlo
- černý nebo tmavý papír
- dětské nůžky a lepicí pásku
- 4 nebo 5 brček

JAK NA TO

1. Společně nakreslete na tmavý papír jednoduché tvary: hvězdu, soba, strom, domeček.
2. Nech dítě tvary vystřihnout a každý přilep na brčko.
3. Polož baterku na hromadu knih, namiř ji na zeď a zhasni hlavní světlo.
4. Držte tvary mezi lampou a zdí. Co se stane, když je přiblížíš k lampě? A když je oddálíš?

5. Společně zahrajte krátký příběh se stínovými postavami.

Obměna: Nejmenší dělají stíny rukama. Děti 7–8 let pravítkem změří, jak velký je stín ve vzdálenosti 20 a 50 cm od lampy.

Den 22 · Hostina pro ptáčky

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř i venku · Dohled dospělého: ano

V zimě najdou ptáci málo jídla. Vyrobíte krmítko ze šišky a pověsíte ho ven. Pak budete pozorovat, kdo přilétne ke stolu. Dítě se učí starat se o zvířata.

Hádanka dne: Mám peří a bundu nepotřebuju, pískám bez píšťalky a v zimě jsem rád za pár semínek. Kdo jsem? *(Pták.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 2 nebo 3 velké otevřené šišky
- 100 g nesoleného rostlinného tuku nebo loje
- 4 lžíce směsi semínek pro ptáky nebo ovesných vloček
- provázek
- misku a lžíci

JAK NA TO

1. K horní části každé šišky přiváž provázek dlouhý 30 cm.
2. Dospělý nechá tuk na mírném ohni změknout (ne horký) a přelije ho do misky.
3. Nech ho pár minut vychladnout, až bude lehce tuhnout. Dítě do něj zamíchá semínka.
4. Lžící směs namaž mezi šupiny šišek a dej je na talíř na hodinu do lednice.

5. Pověs je venku na strom nebo na balkon a v následujících dnech sleduj, které ptáky přilákají.

Pozor: tuk ohřívá jen dospělý. Toto krmivo je pro ptáky, ne k ochutnávání; potom si umyjte ruce. **Obměna:** starší děti si týden zapisují, jaké ptáky vidí, a kreslí je.

Den 23 · Zdobíme sušenky

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: kuchyň · Dohled dospělého: ano

Obyčejné sušenky ozdobíte polevou z moučkového cukru. Troubu nepotřebujete, jen hodně fantazie. Sušenky jsou hezké na rozdávání nebo k snědku u vánočního příběhu.

Hádanka dne: Jsem kulatá a křupavá, pocházím z plechovky a dnes dostanu bílý kabátek. Co jsem? *(Sušenka.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 15 až 20 obyčejných kulatých sušenek
- 150 g moučkového cukru
- asi 2 lžíce vody nebo citronové šťávy
- potravinářské barvivo (nepovinné)
- misky a lžičky
- barevné cukrové zdobení

JAK NA TO

1. Nech dítě nasypat moučkový cukr do misky. Po kapkách přidávej vodu a míchej, dokud nevznikne hustá poleva, která z lžíce pomalu stéká.
2. Polevu rozděl do dvou misek a jednu obarvi kapkou barviva.

3. Zadní stranou lžičky natři na každou sušenku vrstvu polevy.
4. Hned posyp zdobením, nebo párátkem nakresli do polevy hvězdu.
5. Sušenky nech půl hodiny na talíři ztuhnout.

Pozor: mnoho sušenek obsahuje lepek, mléko, vejce nebo stopy ořechů; čti složení na obalu. Tvrdé zdobení je pro děti do 3 let příliš malé. **Obměna:** starší děti ozdobí každou sušenku jako obličej člena rodiny.

Obyčejné sušenky v kabátku z polevy

Pixabay (rawpixel)

Den 24 · Hvězda přání

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Poslední den kalendáře je klidná chvilka. Na Štědrý den si každý napíše nebo nakreslí na hvězdu, z čeho se těší, a co přeje někomu jinému. Klidný a hřejivý závěr hektických svátků.

Hádanka dne: Nemůžeš mě vidět ani chytit, ale můžeš mě dát někomu jinému. Když to uděláš, uděláš radost i sobě. Co jsem? *(Přání.)*

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- žlutý nebo zlatý papír
- fix a pastelky
- dětské nůžky
- provázek a kolíčky na prádlo
- LED světýlko (nepovinné)

JAK NA TO

1. Pro každého člena rodiny nakresli velkou hvězdu o velikosti asi 15 cm a nech dítě je vystřihnout.
2. Každý napíše nebo nakreslí na jednu stranu, z čeho se letos radoval.
3. Na druhou stranu přijde přání pro někoho jiného: „Přeju babičce teplou zimu.“

4. Posaďte se spolu na pohovku, ztlum světlo a třikrát klidně se nadechněte a vydechněte, jako byste rozsvěcovali hvězdu.
5. Přečtěte si hvězdy a pověste je na provázek kolíčky.

Obměna: Nejmenší jen kreslí. Děti 7–8 let ze svého přání udělají krátkou říkanku.

Mikuláš: rýmování, tvoření a perníčky

Na začátku prosince se v mnoha rodinách u nás všechno točí kolem Mikuláše. Ten chodí večer 5. prosince, často s andělem a čertem, a děti na něj čekají s básničkou nebo písničkou. Těchto šest aktivit se hodí do obvyklého průběhu večera. Vyber, co se hodí k vaší rodině; můžeš je rozložit i do dnů před 5. prosincem, vedle adventního kalendáře.

Mikuláš 1 · Bota v okně s obrázkem

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Před položením boty do okna dítě nakreslí obrázek a připraví jablko pro Mikuláše a anděla. Samotný rituál s písničkou je pro mnoho dětí nejhezčí chvíle večera.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- botu nebo botičku dítěte
- papír a pastelky
- jablko nebo mandarinku
- malé ozdobné papírové srdíčko nebo hvězdičku k obrázku (nepovinné)

JAK NA TO

1. Nech dítě nakreslit obrázek pro Mikuláše a anděla: třeba Mikuláše na střeše nebo vlastní dům v noci.
2. Obrázek přeložte a napište na něj jméno dítěte.
3. Společně postavte botu na parapet, ke dveřím nebo ke komínu. Vložte do ní obrázek a jablko.
4. Společně zazpívejte písničku o Mikulášovi, kterou znáte.
5. Druhý den ráno se dítě podívá, co se stalo. Je jablko pryč?

Obměna: Starší děti napíšou lístek s otázkou pro anděla. Předškoláci kreslí, co chtějí. Domluvte se v rodině, jak často se bota dává do okna.

Mikuláš 2 · Společně složíme básničku

Věk: 4–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

K Mikulášovi patří básnička. Společně hledáte slova, která se rýmují, a skládáte z nich veselý veršík. Dítě si hraje se zvuky a slovy a směje se vlastním nápadům.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- list papíru
- tužku a gumu
- hezký list nebo kartičku na čistopis básničky

JAK NA TO

1. Nejdřív si zahrajte hru na rýmy: ty řekneš slovo, dítě hledá rým. „Sníh“ – „smích“? „Čepice“ – „ulice“? Hloupá slova jsou povolená také!
2. Vyber, pro koho básnička bude, a napiš tři věci, které k té osobě patří, třeba „jezdí ráda na kole“ nebo „ráda pije čaj“.
3. Ke každému slovu hledejte rým: čaj – kraj, kolo – veselo.
4. Složte z nich společně čtyři řádky, například: „Máma ráda pije čaj, / voní tím celý kraj. / Na kole šlape po cestě, / je to ta nejlepší máma ve městě.“
5. Dítě básničku opíše nebo namaluje na hezkou kartičku a podepíše se „Mikuláš“.

Obměna: Se čtyřletými dětmi hledáš jen dvojice rýmů a píšeš ty. Děti 7–8 let napíšou básničku o osmi řádcích samy. Básnička ať je laskavá: škádlit se může, ubližovat ne.

Mikuláš 3 · Překvapení z krabice

Věk: 4–8 let · Čas: 60 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Překvapení je dáreček ukrytý v ručně vyrobeném výtvoru. Z prázdné krabice vyrobíte něco, co pasuje k tomu, kdo ho dostane. Dítě staví, lepí a vymýšlí.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- prázdnou krabici (od bot, cereálií, vajec)
- ruličky od toaletního papíru, víčka a zbytky kartonu
- barevný papír, staré noviny
- lepidlo a pevnou lepicí pásku
- barvy nebo fixy
- malý dáreček nebo vlastnoručně napsaný lístek k ukrytí

JAK NA TO

1. Společně vymyslete tvar, který k té osobě sedí: fotbalový míč pro sportovce, domeček pro někoho, kdo se právě přestěhoval, čajová konvice pro milovníka čaje.
2. Krabici zalepte, jen vzadu nechte malá dvířka.
3. Z ruliček, víček a kartonu postavte tvar. Všechno pevně přilepte.
4. Krabici polepte vrstvou novinových útržků s lepidlem a nechte zaschnout. Potom ji natřete nebo vybarvěte.

5. Dárek strčte dvířky dovnitř a nalepte na krabici básničku z Mikuláše 2.

Pozor: tavnou pistoli používá jen dospělý. Malá víčka drž mimo dosah dětí do 3 let. **Obměna:** předškoláci krabici ozdobí samolepkami a kresbami; starší děti si nejdřív navrhnou plán na papír.

Prázdná krabice se mění v překvapení

Pixabay (sweetlouise)

Mikuláš 4 · Hry s perníčky

Věk: 3–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

S pytlíkem malých perníčků si zahrajete celé odpoledne. Budete hádat, počítat a závodit s lžící. Dítě si procvičí počítání, odhadování a pevnou ruku.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- pytlík malých perníčků
- 2 polévkové lžíce
- 2 misky
- skleněnou zavařovací sklenici

JAK NA TO

1. **Hádání, ve které ruce:** ukryj perníček v jedné pěsti. Když dítě uhodne, dostane ho.
2. **Odhad:** dej hrst perníčků do sklenice. Každý odhadne, kolik jich je. Společně je spočítejte po pěti. Kdo byl nejblíž?
3. **Závod s lžící:** polož perníček na lžíci a jdi s ní z jedné misky do druhé, aniž by spadl.
4. **Stavění:** kdo postaví nejvyšší věž z perníčků?
5. Skončete spravedlivým rozdělením: společně odpočítejte všem stejný počet.

Pozor: perníčky jsou tvrdé a malé; děti do 4 let ať je jedí vsedě a pod dohledem. Perníčky obvykle obsahují lepek a mohou obsahovat stopy ořechů; čti složení na obalu. **Obměna:** starší děti počítají příklady: „Mám jich 12 a 5 rozdám.“

Mikuláš 5 · Upečeme si voňavé perníčky

Věk: 3–8 let · Čas: 45 min · Místo: kuchyň · Dohled dospělého: ano

Malé perníčky je jednoduché upéct doma. Dítě odměřuje, hněte a válí kuličky. Troubu obsluhuje dospělý. Vůně perníkového koření promění dům hned ve sváteční.

SUROVINY

- 125 g hladké mouky + 1 lžičku prášku do pečiva
- 60 g tmavého hnědého cukru
- 50 g měkkého másla
- 2 až 3 lžíce mléka
- 2 lžičky perníkového koření
- špetku soli
- plech s pečicím papírem

JAK NA TO

1. Dospělý předehřeje troubu na 170 °C.
2. Nech dítě dát všechny suroviny do mísy a rukama je zpracovat v soudržné těsto. Podle potřeby přidej ještě lžíci mléka.
3. Válejte kuličky velké jako kulička na hraní (asi 1,5 cm) a skládejte je na plech s rozestupy. Z tohoto těsta vyjde asi 60 perníčků.
4. Dospělý je peče 15 až 18 minut, dokud nezhnědnou, a nechá je na plechu vychladnout. Při chladnutí se stanou

křupavými.

5. Společně spočítejte, kolik jste jich upekli, a uložte je do plechovky.

Pozor: plech do trouby a z trouby dává jen dospělý. Obsahuje lepek a mléko. Nejez syrové těsto. **Obměna:** starší děti si všechno odváží samy na kuchyňské váze; předškoláci válejí kuličky a počítají je.

Mikuláš 6 · Mitra z papíru a průvod domem

Věk: 3–8 let · Čas: 40 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Dítě vyrobí z papíru mitru a z ruličky od kuchyňských utěrek berlu. Potom uspořádáte vlastní průvod domem s hudbou chřestícího orchestru. Slavnostní hra na převlékání a napodobování.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- velký list červeného nebo bílého papíru (A3), nebo dva listy A4 slepené k sobě
- žlutý nebo zlatý papír
- prázdnou ruličku od kuchyňských utěrek a pruh kartonu
- lepidlo, lepicí pásku a dětské nůžky
- nástroje ze dne 11 (nepovinné)

JAK NA TO

1. Přelož velký list napůl. Nakresli špičatý oblouk vysoký asi 30 cm a nech dítě ho vystřihnout. Máš teď přední a zadní stranu.
2. Na přední stranu nalep žlutý okraj a jednoduchou ozdobu a slep boky k sobě tak, aby mitra seděla na hlavě.
3. Zakroucený pruh kartonu přilep na horní konec ruličky: to je berla.

4. Vyberte si, kdo bude Mikuláš, kdo anděl, kdo hodný čert a kdo bude hrát hudbu.
5. Projděte v průvodu domem, mávejte na „publikum“ (plyšáci na pohovce) a společně zpívejte.

Obměna: Předškoláci ozdobí hotovou mitru samolepkami. Starší děti vymyslí proslov pro příchod Mikuláše do vlastního „města“.

Vánoce: zdobení, hraní a pomoc doma

O Vánocích bývá doma dlouhé dny, s návštěvou rodiny, nebo naopak jen ve svém kruhu. Těchto osm aktivit pomůže tyto dny příjemně vyplnit: ozdobit dům, vyrobit přáníčka, hrát hry u stolu a pomáhat se sváteční večeří. Mnohé z nich můžete dělat i se sourozenci, bratranci, sestřenicemi a prarodiči.

Papírové vánoční koule z proužků

Věk: 4–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Z pár proužků papíru a spojky vznikne vzdušná koule, kterou můžeš pověsit na stromeček nebo do okna. Nerozbitná, a proto ideální, když jsou doma malé děti nebo domácí zvířata.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- barevný papír nebo stránky starých časopisů
- pravítko a tužku
- dětské nůžky
- dírkovač
- 2 kovové spojky s křidélky (nýtky) na jednu kouli, nebo kousek provázku

JAK NA TO

1. Nakresli 6 proužků širokých 2 cm a dlouhých 25 cm a nech dítě je vystřihnout.
2. Proužky polož na sebe a dírkovačem udělej na obou koncích dírku, 1 cm od okraje.
3. Skrz dírky na jednom konci provleč spojku a roztáhni její křidélka. Totéž udělej na druhém konci.
4. Proužky opatrně rozevři do tvaru koule.
5. Na horní spojku uvaž smyčku z provázku a kouli pověs.

Pozor: spojky jsou malé a ostré; drž je mimo dosah dětí do 3 let.
Obměna: předškoláci skládají proužky a spojky zajistíš ty. Starší děti vyrobí kouli z 10 nebo 12 proužků ve dvou barvách.

Nerozbitné vánoční koule z papírových proužků
Pixabay (Vladvictoria)

Vánoční přáníčka s otisky prstů

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Otiskem prstu namočeného v barvě vytvoříš soby, sněhuláky nebo vánoční ozdoby. Každé přáníčko je jedinečné, protože každý prst je jiný. Příjemná aktivita pro ty nejmenší.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- pevný papír přeložený na přáníčka
- temperové barvy hnědou, bílou a červenou
- talířek jako paletu
- tenký černý fix
- vlhčené ubrousky

JAK NA TO

1. Na talířek dej malou kapku každé barvy.
2. Nech dítě namočit palec do hnědé barvy a otisknout ho na přáníčko: to je tělo soba. Otiskni jich několik s odstupy.
3. Bílý otisk prstu s menším nad ním je sněhulák; červené otisky jsou vánoční ozdoby na nakresleném provázku.
4. Nech barvu 15 minut zaschnout.
5. Fixem dokresli paroží, očka, nožky a šály a dovnitř napiš přání.

Obměna: U tříletých dětí otiskuješ spolu s nimi a detaily dokreslíš ty. Starší děti vytvoří celou zimní scénu s řadou sobů a saněmi.

Prostíráme s jmenovkami

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Při sváteční večeři smí dítě slavnostně prostřít stůl. Vyrobí jmenovky, složí ubrousky a rozloží všechno na své místo. Dítě se cítí důležité a procvičuje počítání a řazení.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- pevný papír nastříhaný na kousky 10 × 6 cm
- fixy a případně samolepky
- papírové nebo látkové ubrousky
- nerozbitné příbory a talíře pro nejmenší
- chvojí nebo šišky na ozdobu stolu

JAK NA TO

1. Společně spočítejte, kolik lidí přijde na večeři, a vyrobte stejný počet jmenovek. Každou jmenovku přeložte napůl, aby stála.
2. Nech dítě napsat nebo obkreslit jména a přikreslit k nim obrázek.
3. Složte ubrousky: polož je naplocho, přeložte je napůl do trojúhelníku a potom je srolujte.
4. Nech dítě ke každému místu položit talíř, ubrousek a příbor: vidlička vlevo, nůž a lžíce vpravo.
5. Rozmístěte jmenovky a chvojí po stole.

Pozor: sklenice a ostré nože na stůl pokládá dospělý. **Obměna:** předškoláci pokládají jen ubrousky a jmenovky. Starší děti vymyslí zasedací pořádek a vyrobí malý jídelní lístek.

Moučník sněhulák

Věk: 3–8 let · Čas: 20 min · Místo: kuchyň · Dohled dospělého: ano

Dítě připraví moučník na sváteční večeři: sněhuláka z banánu a ovoce. Bez trouby a bez nože s ostrou špičkou. Chutný, svěží a veselý závěr jídla.

SUROVINY

- na osobu půl banánu
- pár hroznů, které dospělý rozkrájí na čtvrtky
- mandarinku
- trochu rozinek
- malou misku jogurtu
- dětský bezpečnostní nůž nebo máslový nůž a prkénko

JAK NA TO

1. Nech dítě oloupat banán a máslovým nožem ho nakrájet na plátky silné 1 cm.
2. Polož na talířek tři plátky nad sebe: to je tělo sněhuláka.
3. Měsíček mandarinky je šála nebo čepice, rozinky jsou oči a knoflíky, kousek hroznu je nos.
4. Vedle sněhuláka dej lžíci jogurtu jako „sníh“ na zemi.
5. Talířky dej až do podávání do lednice, ale ne déle než hodinu, jinak banán zhnědne.

Pozor: hrozny vždy krájej na čtvrtky pro děti do 5 let; to dělá dospělý. Jogurt obsahuje mléko; mysli na alergie. **Obměna:** starší děti vytvoří pro každého u stolu vlastní figurku, třeba soba nebo vánoční stromek z kiwi.

Kdo jsem? Vánoční hádací hra

Věk: 5–8 let · Čas: 25 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Každý dostane lístek na čelo a musí uhodnout, co na něm je, jen pomocí otázek na ano či ne. Hra u stolu, do které se zapojí malí i velcí a při které se hodně nasmějete.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- lepicí lístky nebo malé papírky s kouskem lepicí pásky
- fix
- nejméně 3 hráče

JAK NA TO

1. Společně vymyslete seznam zimních předmětů a postav: sněhulák, sob, vánoční stromek, sáňky, lední medvěd, rukavice, hvězda, tučňák.
2. Každé slovo napište nebo nakreslete na lístek. Každý dostane jeden na čelo, aniž by lístek viděl.
3. Střídavě pokládáte otázku, na kterou se dá odpovědět jen „ano“ nebo „ne“: „Umím létat?“ „Je mi zima?“
4. Při odpovědi „ano“ se můžeš zeptat znovu; při „ne“ je na řadě další hráč.
5. Kdo uhodne, co je na jeho lístku, dostane nový lístek.

Obměna: S předškoláky používejte obrázky a pomáhej jim vymýšlet otázky. Starší děti hrají s těžšími slovy, například „sněhová fréza“ nebo „rampouch“.

Vlastní zimní kvarteto

Věk: 5–8 let · Čas: 45 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Společně nakreslíte vlastní karetní hru se čtyřmi sériemi po čtyřech kartách. Potom si ji zahrajete s celou rodinou. Dítě kreslí, třídí a učí se dodržovat pravidla.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- 16 kartiček z pevného papíru, asi 6 × 9 cm
- pastelky a fix
- gumičku na uložení hry

JAK NA TO

1. Vyberte čtyři série, například: zimní zvířata, oblečení, ozdoby a dobroty.
2. Ke každé sérii vymyslete čtyři karty. Zimní zvířata: tučňák, lední medvěd, sob, sova.
3. Na každou kartu nakresli obrázek a dole napiš čtyři názvy z dané série, s podtržením názvu na této kartě.
4. Zamíchejte a rozdejte všechny karty. Střídavě žádáš někoho o kartu ze série, ze které už jednu máš.
5. Když máš čtyři karty série, vyložíš je. Kdo má nejvíc kvartet, vyhrává.

Obměna: S malými dětmi hrajte „pexeso“ se stejnými kartičkami: otočte je obrázkem dolů a hledejte dvojice. Starší děti vytvoří šest sérií.

Hmatová ponožka

Věk: 3–8 let · Čas: 20 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Ve velké vánoční punčoše nebo povlaku na polštář jsou předměty, které dítě musí poznat jen hmatem. Klidná hra, při které si v rušných svátcích na chvíli oddechnete. Dítě procvičuje hmat a popisování.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- velkou ponožku nebo povlak na polštář
- 6 až 8 předmětů: šišku, mandarinku, rukavici, dřevěnou vařečku, stuhu, mušli, plyšáka

JAK NA TO

1. Předměty vlož do ponožky, zatímco se dítě nedívá.
2. Dítě strčí do ponožky ruku a uchopí jeden předmět, aniž by ho vytáhlo.
3. Nejdřív nech dítě říct, co cítí: hladké nebo drsné, měkké nebo tvrdé, studené nebo teplé, velké nebo malé.
4. Potom dítě hádá, co to je, a předmět vytáhne.
5. Vyměňte si role: dítě naplní ponožku pro tebe.

Pozor: žádné ostré předměty a žádné drobnosti, například knoflíky nebo mince, pokud se hry účastní děti do 3 let. **Obměna:** starší děti hádají v rukavicích, což je mnohem těžší.

Zimní divadlo s plyšáky

Věk: 3–8 let · Čas: 45 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Dítě vymyslí krátkou divadelní hru a po jídle ji zahraje rodině. Prostěradlo je opona a plyšáci jsou herci. Dítě si procvičuje vyprávění, plánování a odvahu vystoupit.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- prostěradlo a dvě židle nebo stůl
- 3 nebo 4 plyšáky nebo ponožkové maňásky
- pár věcí jako kulisy: krabice jako domeček, vata jako sníh
- baterku jako reflektor

JAK NA TO

1. Společně vymyslete jednoduchý příběh se začátkem, problémem a dobrým koncem. Například: lední medvěd ztratí čepici a ostatní zvířata ji pomáhají hledat.
2. Prostěradlo přehoďte přes stůl nebo natáhněte mezi dvě židle. Dítě sedí za ním a plyšáky ukazuje nad prostěradlem.
3. Příběh dvakrát nacvičte.
4. Vyrobte lístky pro diváky a postavte židle do řady.
5. Zahrajte představení. Někdo z publika svítí baterkou jako reflektorem. Na konci potlesk!

Obměna: Předškoláci zahrají s pomocí jednu scénu. Děti 7–8 let napíšou text a rozdělí role mezi bratrance a sestřenice.

Sváteční stůl s ručně vyrobenou výzdobou
Pixabay (stux)

Silvestr a Nový rok: slavnostně a bezpečně do nového roku

Poslední večer v roce je pro děti napínavý: smějí zůstat vzhůru déle a ve vzduchu je cítit oslava. Ohňostroj do toho dětem nepatří; je nebezpečný a hlasité rány jsou pro mnoho malých dětí i domácích zvířat děsivé. Těmito čtyřmi aktivitami získáte sváteční pocit, s veselým hlukem, ohlédnutím a výhledem do budoucna.

> **Pozor:** nikdy nedovol dětem zapalovat, držet ani zvedat ohňostroj, ani „dětský ohňostroj“, ani ohňostroj, který nevybuchl. Dívat se můžete z vnitřku domu, přes okno, nebo ve velké vzdálenosti a vždy za ruku s dospělým.

Silvestrovský orchestr: hluk bez třesku

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Kdo říká, že na sváteční zvuk potřebuješ ohňostroj? Vyrobíte si trubky, chrastítka a bubny a oslavíte nový rok veselým koncertem. Dítě si prožije odpočítávání bez nebezpečí.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- prázdné ruličky od kuchyňských utěrek
- pečicí papír a gumičky
- poklice a dřevěné vařečky
- chřestící lahvičky ze dne 11
- barevný papír a lepidlo na ozdobení
- papírové útržky z dírkovače jako konfety

JAK NA TO

1. Vyrob trubku: přes jeden konec ruličky napni kousek pečicího papíru a zajisti ho gumičkou. Tužkou do něj udělej malou dírku. Zabroukej do otevřeného konce a papír začne bzučet.
2. Trubky a chrastítka ozdobte barevným papírem.
3. Cvičte společně: nejdřív velmi potichu, pak čím dál hlasitěji, a na povel „stop!“ je hned všichni zticha.
4. O půlnoci, nebo dříve (viz další aktivita), společně nahlas odpočítávejte od deseti do nuly.

5. Při nule všichni dělají co největší hluk a hodí konfety do vzduchu.

Pozor: nebouchej poklicemi těsně u uší; malé děti mohou nosit chrániče sluchu, když venku bouchá ohňostroj. Konfety po skončení ukliď, zvlášť jsou-li doma miminka nebo domácí zvířata. **Obměna:** starší děti napíšou „partituru“ s obrázky, která ukazuje, kdo kdy hraje.

Odpočítávání dřív s novoročními hodinami

Věk: 3–7 let · Čas: 40 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ano

Půlnoc je pro většinu malých dětí příliš pozdě. Vyrobíte si vlastní hodiny z papírového talíře a odpočítávat začnete už v 19 nebo ve 20 hodin. Dítě slaví s vámi a přesto včas usne.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- papírový talíř
- kovovou spojku s křidélky (nýtek)
- karton na dvě ručičky
- fix
- 12 malých obálek nebo složených lístků (nepovinné)

JAK NA TO

1. Napiš čísla od 1 do 12 po obvodu talíře jako na hodinách. Začni nahoře dvanáctkou, pak 3, 6 a 9 a doplň zbytek.
2. Z kartonu vystřihni krátkou a dlouhou ručičku a upevni je spojkou doprostřed.
3. Vyberte čas, kdy oslavíte „Nový rok“, například 19:00. Nastavte ručičky na 18:00 a posouvejte je vždy o čtvrt hodiny.
4. Ke každé poloze ručiček přilož lístek s úkolem: „vyprávěj svůj nejhezčí okamžik letošního roku“ nebo

„tancuj celou minutu“.

5. Když obě ručičky ukazují zvolenou hodinu (u 19:00 malá na 7 a velká na 12), odpočítejte od deseti do nuly a popřejte si šťastný nový rok.

Pozor: spojky drž mimo dosah dětí do 3 let. **Obměna:** děti 6–7 let se učí číst půlhodiny a celé hodiny na hodinách. Klidně dodej, že v některých zemích na druhém konci světa už nový rok opravdu je.

Časová schránka pro příští rok

Věk: 3–8 let · Čas: 40 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Naplníte krabici vzpomínkami na uplynulý rok a otevřete ji až příští rok na Silvestra. Dítě vzpomíná, vypráví a uvidí, jak moc vyrostlo.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- krabici od bot nebo velkou nádobu s víkem
- papír a pastelky
- provázek nebo stuhu přesně v délce dítěte
- pár malých vzpomínek: přáníčko, obrázek, lísteček
- lepicí pásku na zalepení krabice

JAK NA TO

1. Změř dítě provázkem od hlavy k patě a odstřihni ho. Ten půjde do krabice.
2. Nech dítě obkreslit si ruku na list papíru a list vložit do krabice.
3. Pokládej otázky a zapisuj odpovědi: co je tvé oblíbené jídlo? Kdo je tvůj nejlepší kamarád nebo kamarádka? Co už dokážeš, co loni ještě nešlo?
4. Nech dítě nakreslit sebe sama a to, co se chce příští rok naučit.
5. Krabici zalep, napiš na ni datum příštího roku a polož ji vysoko do skříně.

Obměna: Děti 7–8 let napíšou dopis sobě samým. Pro tříleté stačí otisk ruky a jedna kresba.

Krabice od bot plná vzpomínek
Pixabay (congerdesign)

Seznam přání na nový rok

Věk: 3–8 let · Čas: 30 min · Místo: uvnitř · Dohled dospělého: ne

Co byste chtěli příští rok spolu zažít? Každý smí přinést nápady a společně vytvoříte barevný seznam k pověšení. Dítě se učí plánovat, vybírat a těšit se.

CO BUDEŠ POTŘEBOVAT

- velký list papíru (A3) nebo dva listy A4
- fixy a pastelky
- 12 lepicích lístků nebo malých papírků
- lepicí pásku

JAK NA TO

1. Na velký list nakresli seznam s 12 políčky, jedno pro každý měsíc.
2. Každý vymýšlí nápady a píše nebo kreslí je na lístky: piknik v lese, postavit chatrč, vyjet na kole k rybníku, upéct vlastní chleba, přespat ve stanu na zahradě.
3. Společně vyberte 12 nejlepších nápadů. Dbejte na to, aby každý našel něco pro sebe.
4. Každý nápad nalepte do měsíce, který mu sedí: rybník v létě, sáňkování, když leží sníh.
5. Seznam pověste na viditelné místo. Pokaždé, když něco zažijete, smí dítě připsat fajfku nebo samolepku.

Obměna: Předškoláci vyberou tři nápady a nakreslí je. Starší děti ke každému nápadu připíšou, co budete potřebovat.

Seznam potřeb a závěrem

S tímto seznamem na první pohled uvidíš, co chceš mít na sváteční měsíc doma. Skoro všechno už leží ve skříni, nebo to seženeš v běžném supermarketu, v papírnictví nebo v bazaru.

Základní věci na celý měsíc

Co	K čemu je potřeba	Máme doma?
24 obálek nebo sáčků	Adventní kalendář	☐
Barevný papír, bílý papír, karton	Řetěz, sněhové vločky, přáníčka, mitra, ozdoby	☐
Dětské nůžky, lepidlo, lepicí páska	Téměř všechny tvořivé aktivity	☐
Temperové barvy a starý štětec	Razítkování, šišky, přáníčka s otisky prstů	☐
Prázdné ruličky od toaletního papíru a od kuchyňských utěrek, krabice	Razítka, překvapení, trubky, berla	☐
Baterka	Procházka za světýlky, pelech z dek, stínové divadlo, zimní divadlo	☐
LED čajové svíčky na baterie	Hvězdičková sklenička, hvězda přání	☐
Mouka, sůl, moučkový cukr, kakao	Slané těsto, sušenky, kakao	☐

Co	K čemu je potřeba	Máme doma?
Hladká mouka, prášek do pečiva, hnědý cukr, perníkové koření	Pečení perníčků	☐
Kovové spojky s křidélky (nýtky) a dírkovač	Papírové vánoční koule, novoroční hodiny, konfety	☐
Provázek, vlna a kolíčky na prádlo	Zavěšení kalendáře, hvězd a ozdob	☐
Deky a polštáře	Pelech z dek, pevnost, divadlo	☐

Bezpečnost: pět nejdůležitějších pravidel

1. Svíčky, trouba, sporák, horká voda a tavná pistole: jen dospělý.
2. Děti dostávají LED světýlka se zavřenou přihrádkou na baterie, nikdy pravé svíčky.
3. Drobné součástky, tvrdé bonbony a ořechy mimo dosah dětí do 3 let; perníčky a hrozny pro nejmenší jen pod dohledem.
4. U každého receptu mysli na alergie: lepek, mléko, vejce a ořechy.
5. Žádný ohňostroj v dětských rukou, ani když se tváří, že je „pro děti“.

Rychlý přehled všech aktivit

- **Adventní kalendář:** 24 aktivit (od 1. do 24. prosince), každá s hádankou.
- **Mikuláš:** 6 aktivit: bota v okně, básnička, překvapení, hry s perníčky, pečení perníčků, mitra a průvod.
- **Vánoce:** 8 aktivit: papírové vánoční koule, přáníčka s otisky prstů, prostírání stolu, moučník sněhulák, kdo jsem, zimní kvarteto, hmatová ponožka, zimní divadlo.
- **Silvestr a Nový rok:** 4 aktivity: silvestrovský orchestr, novoroční hodiny, časová schránka, seznam přání.

Dohromady je to 42 svátečních aktivit bez obrazovek.

> **Tip:** Obálky z adventního kalendáře, ozdoby ze slaného těsta a časovou schránku uschovej do jedné krabice s nápisem „Prosinec“. Příští rok budeš mít skvělý začátek a dítě bude nadšené, až uvidí své vlastní výtvory.

Děkujeme ti, že si v tomto svátečním měsíci společně s dítětem děláš čas na hraní, tvoření a vyprávění. Nemusí to být dokonalé ani každý den. Pár malých hřejivých chvil stačí, aby byl váš prosinec krásný. Krásné svátky a šťastný nový rok!

Redakce

Videa, která vám pomohou

Kniha vám vysvětluje každou aktivitu krok za krokem, video ukáže pohyby v praxi. Níže najdete bezplatné kanály na YouTube, které jsme ověřili v říjnu 2026. Nejsou s námi nijak spojené a jejich obsah závisí na autorech.

Česky

- **aktivity.nejen pro děti** – youtube.com/@aktivitynejenprodeti
- **Chytrý školáček** – youtube.com/@chytryskolacek
- **Irena Kubantová** – youtube.com/@irenakubantova
- **Mateřská hrává** – youtube.com/@materska_hrave

Anglicky (můžete zapnout titulky a automatický překlad)

- **Sick Science!** – youtube.com/@SickScience
- **Red Ted Art** – youtube.com/@RedTedArt
- **Art for Kids Hub** – youtube.com/@ArtforKidsHub
- **TheDadLab** – youtube.com/@TheDadLab
- **Junior Cook's Kitchen** – youtube.com/@juniorcookskitchen

Tip: nejdřív si přečtěte aktivitu v knize, pak se podívejte na video na stejné téma a nakonec ji vyzkoušejte s dítětem.

Videa nenahrazují bezpečnostní pravidla z této knihy: řiďte se vždy jimi a aktivity dělejte vždy pod dohledem dospělého.